

Dosarul nr. Ira-2041/2021
1-19018676-01-Ira-07102021

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Boico Victor și Plămădeală Ghenadie,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Babără Marian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Scripcaru Vladimir xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.05.2014 – 18.08.2017;

*Instanța de apel: 07.09.2017 – 16.07.2018;
25.02.2019 – 28.07.2021;*

*Instanța de recurs: 13.09.2018 – 22.01.2019;
07.10.2021 – 22.02.2022.*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Nisporeni din 18.08.2017, Scripcaru Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus a încasa de la Scripcaru Vladimir în beneficiul părții vătămate Ibrian Vasile a prejudiciului material în sumă de 54 970 lei, dintre care cheltuielile pentru tratament, în sumă totală de 31 370 lei și cheltuieli de asistență juridică - 23 600 lei.

S-a dispus a încasa de la Scripcaru Vladimir în beneficiul părții vătămate Ibrian Vasile a prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei, în rest pretenția în partea ce tine de suma de 470 000 lei, s-a respins.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Scripcaru Vladimir în ziua de 19.02.2013, ca urmare a relațiilor ostile cu Ibrian Vasile, urmărind intenția omorului acestuia, a procurat din magazinul specializat „Cartuș”, pistolul de model „CZ-75 P-07 Duty” cu nr. B 192086 și muniții pentru el, după care în realizarea intenției criminale, la 26.02.2013 pe la orele 11:30, s-a deplasat cu automobilul de model „BMW X5” cu numerele de înmatriculare neidentificate de către OUP, în apropierea stației auto de la periferia localității Vulcănești, r-nul Nisporeni, unde intenționat a efectuat o împușcătură în direcția acestuia, care însă din

motive independente de voința lui, nu și-a produs efectul, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață,

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept*, că faptele inculpatului Scripcaru Vladimir întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, după indicii: tentativa de omor intenționat, săvârșit cu premeditare.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- partea vătămată Ibrian Vasile cu solicitarea majorării cuantumului daunei morale la 500 000 lei;

- inculpatul Scripcaru Vladimir și avocatul Marian Babără atât în partea ce ține de încadrarea acțiunilor în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, de rând ce acuzarea nu a reușit să probeze scopul și motivul omorului premeditat al victimei V. Ibrian, în raport cu care s-a aflat în legitimă apărare, pentru a evita atacul direct, imediat și real, ca urmare a amenințării aplicării cuțitului în vederea cauzării vătămarilor periculoase pentru viață, de către o persoană ce anterior a fost condamnat în FR pentru omor, fiind foarte agresivă și social-periculoasă, cât și în latura pedepsei penale pe care o apreciază una exagerat de aspră în raport cu urmările survenite.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 16 iulie 2018 a fost respins, ca nefondat, apelul declarant de către partea vătămată Ibrian Vasile.

Admis apelul comun declarat de către avocatul Babără Marian și inculpat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Scripcaru Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, cu suspendare condiționată a executării, în corespundere cu art.90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Dispozițiile sentinței în latura civilă și cu privire la corpurile delictive au fost păstrate fără modificări încasându-se suplimentar de la Scripcaru Vladimir în beneficiul părții vătămate Ibrian Vasile cheltuieli judiciare pentru asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- la adoptarea deciziei de recalificarea a acțiunilor lui Scripcaru Vladimir de la art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, la art.151 alin.(1) Cod penal, instanța de apel nu a dat deplină eficiență acestor prevederi, astfel a dat o apreciere eronată probelor, care nu se racordă la valoarea acestora. Astfel, acuzarea a reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, eronat a admis apelul apărării și a dispus casarea sentinței;

- instanța de fond în conformitate cu prevederile art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, martorii, a cercetat actele cauzei apreciindu-le în mod obiectiv, care au format convingerea justă a instanței precum că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod

penal, pe deplin a fost dovedită;

- consideră justă concluzia instanței de fond precum că, intenția inculpatului Scripcaru Vladimir în speță a fost îndreptată la omor intenționat, or, faptul dat se confirmă prin obiectul (pistol) cu care au fost produse vătămările corporale grave, periculoase pentru viață, localizarea împușcăturii efectuate, și anume faptul că lovitura a fost îndreptată asupra cavității abdominale, organ de importanță vitală, în urma căreia Ibrian Vasile a suportat plaga penetrantă cu ieșire prin spate a cavității abdominale cu lezarea ficatului, venei gastroduodenale și polul inferior a splinei;

- totodată, instanța de fond just, a dat apreciere critică declarațiilor inculpatului, precum că el nu a avut intenția de a-l omorî pe Ibrian Vasile, a vrut doar să se apere de partea vătămată care ar fi avut asupra sa „presupusul cuțit”, calificând această poziție drept o încercare de a induce instanța în eroare, or, aceste declarații se combat întru totul prin probe cercetate, care de fapt, urmăresc scopul evitării pedepsei pentru fapta săvârșită;

- în același sens, instanța de fond just, a concluzionat că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și admitea în mod conștient survenirea decesului victimei or, acest fapt se confirmă și prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 71 a-2014 din data de 11.02.2014 prin care, s-a stabilit că Scripcaru Vladimir de maladii psihice cronice nu suferă. În perioada comiterii infracțiunii ce i se impută, după cum rezultă din studiul dosarului penal și examenul psihiatric, dereglări psihice temporare nu manifesta, avea păstrată capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, astfel a fost recunoscut ca fiind responsabil;

- consideră eronată poziția instanței de apel, care a pus la baza deciziei adoptate doar declarațiile ulterioare ale martorilor, soții Sicorschii, și Axente Gheorghe, care au relatat, că deplasându-se la fața locului victima deținea în mână un cuțit, or, acest fapt nu a fost confirmat nici prin procesul-verbal de cercetarea la fața locului din 26.02.2016, și nici prin declarațiile date de către acesta la începutul urmăririi penale, ulterior, fiind influențați de către partea apărării au dat depoziții în favoarea inculpatului. Mai mult, din declarațiile martorilor, a părții vătămate și a inculpatului s-a constatat, că victima fiind împușcată a căzut la pământ pe burtă ținându-se în mâini, or, în asemenea circumstanțe victima ar fi avut posibilitatea să țină cuțitul în mână;

- cu toate acestea, Axente Gheorghe în ședința instanței de fond a declarat, citez: În drum spre spital, a observat la Ibrian Vasile în buzunarul din spate de la pantaloni un cuțit cu mânerul de culoare cafenie. La spital, când l-au coborât din automobil acel cuțit a rămas pe bancheta automobilului și nu exclude faptul că când l-au coborât pe Ibrian V. din mașină acel cuțit l-ar fi văzut și Sicorschi Serghei, or, în asemenea condiții cuțitul urma a fi predat organului de urmărire penală;

- eronată este poziția instanței de apel și în partea ce privește lipsa în speță a premeditației, or, procurarea pistolului de către inculpat anume în această perioadă, inclusiv și discuția purtată la Pădureanu Ion privind rezolvarea cazului pe altă cale decât cea pornită de către acesta din urmă dovedesc prezența premeditării;

- în circumstanțele descrise acuzarea conchide, că partea apărării nu a prezentat careva probe în susținerea poziției sale precum că pistolul a fost procurat de către inculpat în alt scop și la reduceri după cum a declarat, care ar fi fost necesitatea deplasării sale la stația auto din s. Vulcănești, r-nul Nisporeni;

- pe cale de consecință, acuzarea consideră că, probele prezentate de către procuror în învinuirea formulată inculpatului conform indicilor infracțiunii prevăzuți de art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, în cadrul judecării cauzei sânt suficiente, veridice, pertinente, concludente și incontestabile care ar putea fi puse la baza unei decizii de condamnare în conformitate cu învinuirea adusă.

5.2. Partea vătămată Ibrian Vasile, care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- atât instanța de fond, cât și cea de apel nu au analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu s-au respectat cerințele art.6 CEDO privitor la asigurarea unui proces echitabil. La fel, neîntemeiat a ajuns la concluzia recalificării acțiunilor inculpatului Scripcaru Vladimir în baza art.151 alin.(1) Cod penal, aplicându-i o pedeapsă non-privativă, astfel inculpatul nu va putea înțelege inadmisibilitatea comportării sale în societate, iar aplicarea pedepsei non-privative nu va duce la reeducarea și corectarea inculpatului, la prevenirea săvârșirii de acesta și alte persoane a acestui gen de infracțiuni;

- argumentarea instanței de apel precum că soluția privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului Scripcaru Vladimir de la tentativa de omor intenționat săvârșit cu premeditate, la cauzarea intenționată de vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și sănătate, rezultă din structura celor două componente de infracțiune, ce sunt incluse într-un capitol unic din partea specială a Codului penal, referindu-se la infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, doar că comise cu intenții și prin acțiuni diferite, cea de-a doua infracțiune fiind cu un grad prejudiciabil mai redus, neînrăutățind în fapt și de drept situația inculpatului și neafectându-i dreptul la un proces echitabil în sensul art.6 a Convenției, este o argumentare nefondată;

- instanța de apel nu a făcut o cercetare amplă și multi-aspectuală a probatoriului administrat pe caz, și greșit a conchis prezența în acțiunile lui Scripcaru Vladimir a elementelor infracțiunii de vătămare intenționat gravă a integrității corporale ce este periculoasă pentru viață și sănătate, motiv pentru care le-a reîncadrat de la art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal la art.151 alin.(1) Cod penal, iar motivul, scopul și ca rezultat intenția inculpatului de a-l lipsi de viață pe Ibrian Vasile au fost probate însă instanța nu le ia în considerație. Or, la caz s-a demonstrat, că inculpatul Scripcaru VI. a avut scop și intenție de omor, a procurat la 19.02.2013 pistol tocmai cu scopul de a-l lipsi pe V. Ibrian de viață, iar plecarea de la fața locului demonstrează intenția sa directă;

- argumentele instanței de apel referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului vin în contradicție cu probele acumulate și examinate în cadrul cercetării judecătorești, iar învinuirea imputată și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul examinării cauzei în instanța de apel;

- astfel, instanța de apel a adoptat soluția bazându-se pe aceleași probe examinate în prima instanță, enumerând aceste probe în decizia sa, însă nejustificat a dat valoare primordială declarațiilor inculpatului care și-a negat vinovăția și a omis de a le corobora cu celelalte probe cercetate de prima instanță conform cerințelor prevăzute de art.366 - 373 Cod de procedură penală, din analiza cărora prima instanță just a concluzionat că s-a confirmat cu certitudine că inculpatul a avut intenția

de a-l omorî pe Ibrian Vasile. La fel, a fost relevat că, instanța de apel fără motiv, contrar principiului contradictorialității prevăzut în art.2 alin.(2) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei nu a supus cercetării obiective întregul material probator administrat la dosar inclusiv și probele scrise administrate de partea acuzării, examinate în ședința primei instanțe care au stat la baza soluției primei instanțe de condamnare a lui Scripcaru Vladimir.

Versiunea inculpatului precum că, el nu a pregătit și nu avea intenția de a o omorî pe partea vătămată nu poate fi luată în considerare, după cum urmează:

1. declarațiile părții vătămate Ibrian Vasile, care a declarat că, inculpatul a coborât din vehicul și zicându-i „Ce ai crezut că nu voi trage în tine” a scos pistolul și a tras în el;

2. declarațiile martorului Axenti Gheorghe care, a declarat că aflându-se în ogradă, a observat două persoane de gen masculin, care discutau fără a se certa, după care a auzit o împușcătură;

3. declarațiile martorului Bîrsan Liudmila care, a declarat că a văzut cum automobilul condus de inculpat s-a oprit lângă stație, în dreptul părții vătămate, care se deplasa pe partea cealaltă a carosabilului, după care din automobil a ieșit inculpatul și în acel moment a auzit un sunet asemănător cu o împușcătură;

4. informația furnizată de către magazinul specializat „CARTUȘ”, potrivit căreia pistolul de model „CZ-75 P-07 Duty” cu nr. B 192086, din care a fost efectuată împușcătura a fost procurat de către inculpatul Scripcaru Vladimir la data de 19 februarie 2013, cu o săptămână înainte de delict, or faptul dat denotă că inculpatul s-a pregătit de săvârșirea infracțiunii;

La caz, prima instanță corect a constatat infracțiunea de omor, întrucât este adevărat că, din punct de vedere subiectiv, forma vinovăției pentru existența infracțiunii în discuție este „intenția”, în ambele sale modalități, directă sau indirectă, își stăpânea emoțiile și era conștient de cele ce face, efectuând împușcătura, el își dădea seama că pune în pericol viața victimei, prevăzând posibilitatea cauzării morții și admitând în mod conștient survenirea acesteia, fiindcă este imposibil să nu prevezi că în urma acestor acțiuni poate surveni moartea victimei.

Potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că, lipsesc probe ce ar confirma faptul că la momentul aplicării armei, inculpatul ar fi fost atacat de victimă cu scopul de a fi pusă în pericol viața și sănătatea acestuia.

Referitor la declarațiile soților Sicorschi precum că, când s-au apropiat de partea vătămată Ibrian Vasile acesta avea în mână un cuțit, prima instanță le-a apreciat critic, deoarece nu impun credibilitate din motivul că la începutul urmăririi penale nu au menționat de cuțit, iar ulterior și-au amintit de acest cuțit.

Mai mult, martorul Gheorghe Axenti, care a fost prima persoană care s-a apropiat de Ibrian Vasile, a declarat că acesta nu avea în mână nici un cuțit, iar în instanța de judecată toți acești 3 martori au dat depoziții contradictorii, soții Sicorschi au declarat că au văzut cuțitul în buzunarul scurtei, altul a zis că în buzunarul din față la pantaloni și Axenti Gh. în buzunarul din spate la pantaloni, pe când aceste relatări nu le-au expus la urmărirea penală, or aceasta este o versiune a apărării făcută în scopul eschivării inculpatului de la răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecată va ține cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice, luând în considerare circumstanțele în

care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate, or, recompensa pentru prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei este neechivalentă circumstanțelor cauzei de tentativă de omor.

În final susține că, partea vătămată și membrii familiei acestuia până la moment sunt amenințați ca să nu fie contestată cu recurs decizia Curții de Apel, fiind prezentat în ședința instanței de apel și o scrisoare adresată în penitenciarul nr.11, scrisă personal de Scripcaru Vladimir, unde invocă amenințări cu probleme (scrisoarea se anexează la recurs).

5.3. Avocatul inculpatului, Babără Marian, care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Scripcaru Vladimir.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- prin probatoriul administrat la dosar, inclusiv cel acumulat cu concursul direct al apărării, se atestă cert că starea reală de lucruri a fost alta decât cea indicată de prima instanță și puțin diferită, decât cea stabilită de instanța de apel, manifestată prin existența unei animozități evidente între inculpat și victimă, cauzată de conduita ilegală și abuzivă a victimei, care a răspândit informații neveridice despre inculpat, care i-au afectat considerabil cinstea și onoarea ultimului, ce au dus la disprețul semenilor săi. Mai mult, acuzarea a tănuit un alt element important - faptul că victima era înarmată cu un cuțit și cu câteva secunde până la producerea împușcăturii acesta se îndrepta amenințător spre inculpat, indicând direct asupra intenției sale de a-l tăia cu acel cuțit, iar prima instanță omite să aprecieze la justa valoare această împrejurare, ignorând declarațiile martorilor, cât și faptul că acel cuțit a fost documentat ca fiind prezent la pretinsa victimă, circumstanțe ce au fost menționate de instanța de apel, doar că ele au fost eronat ignorate de această instanță;

- un prim argument al cererii de apel s-a rezumat la greșita calificare a acțiunilor lui Scripcaru Vladimir indicate de acuzare și de prima instanță, în coroborare cu norma legală imputată. În speță, inculpatul a fost acuzat pentru comiterea tentativei de omor premeditat, adică acțiuni intenționate îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului unei persoane care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

În această privință accentuăm că instanța de apel just a motivat asupra lipsei elementele infracțiunii de omor premeditat, dar eronat a recalificat acțiunile în cauzarea intenționată a leziunilor corporale grave;

- un aspect separat al cauzei îl constituie motivul conflictului apărut între inculpat și victimă. După cum au stabilit instanțele de judecată între cei doi exista o neînțelegere legată de defăimarea de către V. Ibrian a lui Scripcaru Vladimir prin intermediul unor declarații despre întreținerea de către ultimul a relațiilor sexuale orale cu soția sa. Pentru comunitatea romilor aceasta faptă este una gravă, care duce la stigmatizarea celui presupus că a comis-o, ce îl înjosește pe el, deoarece semenii săi refuză să comunice cu el, nu se salută, i se dau tacâmuri separate la petreceri, fiind o înjosire enormă a demnității umane.

Inculpatul era afectat foarte mult de comunicarea acestor neadevăruri de către victimă, el fiind într-o stare psihică precară. Această stare este detaliat descrisă și constatată și prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 71a-2014 din

11.02.2014, doar că experții, nefiind întrebați, nu s-au pronunțat asupra stării psihice și psihologice a inculpatului ci doar asupra responsabilității lui. Desigur că, Scripcaru Vladimir era responsabil la momentul producerii împușcăturii, doar că apăsarea pe trăgaci s-a efectuat într-o perioadă de timp când el era sub imperiul unor retrăiri enorme și în cadrul unei afectări considerabile a comportamentului său.

Aici amintim că starea de afect în accepțiunea penală survine ca rezultat al actelor de violență sau de insulte grave ori de alte acte ilegale sau imorale ale victimei, dacă aceste acte au avut sau ar fi putut avea urmări grave pentru cel vinovat sau rudele lui;

- un aspect aparte a cauzei, care s-a conturat și mai clar în instanța de apel, îl constituie apărarea inculpatului de atacul și acțiunile agresive ale victimei. În cadrul dosarului a fost documentată suficient și corect faptul că, la momentul împușcăturii victima se îndrepta spre inculpat având în mână un cuțit, situație corect constatată de instanța de apel.

Legitima apărare, așa cum este definită de legislația penală, este o acțiune pe care o realizează o persoană săvârșind o faptă prevăzută de legea penală pentru a înlătura efectele unui atac care periclitizează valorile sociale ocrotite de lege. Legitima apărare este o activitate social-utilă, deoarece fapta săvârșită în condițiile enunțate de lege nu este prejudiciabilă.

Lipsește și vinovăția persoanei care, fiind în stare de legitimă apărare, a fost impusă să acționeze pentru a apăra valorile sociale periclitate de un atac - îndreptarea spre inculpat de către victimă cu un cuțit, în toiul unei certe, însoțită de amenințarea din partea lui Ibrian Vasile cu aplicarea cuțitului, precum și cunoașterea despre faptul că anterior pretinsa victimă a mai aplicat cuțitul în privința persoanelor, a fost întemeiat perceput de Scripcaru Vladimir ca fiind un atac direct, iminent, material și real. Contracararea acestui atac s-a efectuat printr-o modalitate ce nu depășește limitele atacului - prin efectuarea unei singure împușcături în direcția atacatorului, cu scopul de a curma acel atac și a-și apăra viața și integritatea sa fizică. Scripcaru Vladimir nu a mai întreprins și alte acțiuni, nu a efectuat o altă împușcătură, ci fiind sub imperiul retrăirilor sufletești, deoarece pentru prima dată a efectuat o împușcătură în direcția unei persoane, iar aceasta este un șoc pentru orice om normal, văzând că atacul a fost întrerupt, a părăsit imediat locul faptei.

Consideră că, calificarea acțiunilor este una vădit eronată, a pretinsei fapte imputate recurentului, deoarece acuzarea nu a demonstrat existența unei intenții la săvârșirea infracțiunii de omor și nici a celei de cauzare a leziunilor corporale grave.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2019, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, partea vătămată Ibrian Vasile și avocatul Babără Marian în numele inculpatului, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

6.1. În motivarea soluției sale, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentii, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, și nu a indicat care dovezi a pus la baza sentinței de condamnare, cât și motivele pentru care a respins alte probe. Mai mult, nu a judecat

cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, adică în limitele învinuirii formulate or, în fapta constatată și în descriptivul deciziei lipsește analiza și aprecierea împrejurărilor imputate acestuia, cum ar fi: „...intenționat a efectuat o împușcătură în direcția acestuia, care însă din motive independente de voința lui, nu și-a produs efectul, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață”;

De asemenea, a reținut că instanța de apel nu și-a raportat în nici un fel soluția de recalificare a acțiunilor inculpatului de la art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) la art.151 alin.(1) Cod penal, la jurisprudența națională potrivit căreia instanța, soluționând chestiunea de vinovăție în cazul infracțiunilor săvârșite prin omor, urmează să rezulte din cumulul tuturor circumstanțelor infracțiunii comise, să țină cont, în special, de anturajul, modul de săvârșire a infracțiunii, arma utilizată, numărul, caracterul și localizarea rănilor și a altor vătămări corporale, comportarea anterioară a făptuitorului și a victimei, relațiile dintre aceștia.

Instanța de recurs a menționat și faptul că potrivit proceselor-verbale de audiere a martorilor Sicorschi Serghei, Sicorschi Galina și Axente Gheorghe, ultimii nu au menționat despre faptul că, ar fi văzut la partea vătămată vre-un cuțit în momentul când s-au apropiat de el, ca ulterior, fiind audiați suplimentar, să-și amintească despre cuțit și să declare că partea vătămată ar fi avut în mână un cuțit cu lama desfăcută, fapt ce trezesc dubii referitor la veridicitatea declarațiilor date de către martori.

Instanța de recurs a conchis că, împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

În final, instanța de recurs a explicat că la rejudecarea cauzei instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să verifice corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor acestuia în coroborare cu probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le evalueze cuvenit cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2021 au fost respinse, ca nefondate, apelurile părții vătămate Ibrian Vasile și a avocatului Babără Marian în interesul inculpatului Scripcaru Vladimir, cu menținerea sentinței fără modificări.

S-a dispus a calcula termenul de pedeapsă stabilit lui Scripcaru Vladimir începând cu data de 28.07.2021, cu includerea în termen a perioadei reținerii și aflării acestuia în stare de arest și arest la domiciliu de la 03.12.2013 până la 28.11.2014 și de la 15.12.2017 până la 16.07.2018, cu arestarea inculpatului din sala de judecată.

7.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, a considerat că, prima instanța corect a pus la baza sentinței de condamnare probele administrate și cercetate în ședința instanței de judecată și suplimentar în instanța de apel, a stabilit starea de fapt și just a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Scripcaru Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzută de art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a apreciat cele invocate de apelant și nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, ca fiind o metodă de apărare și expunere a dezacordului său cu sentința emisă, ceea ce în situația dată nu poate echivala cu achitarea sa, după cum s-a solicitat prin apel, or, aceste argumente contravin materialelor cauzei penale, expuse supra.

La caz, instanța de apel a relevat faptul, că omorul intenționat în doctrina dreptului penal este definit ca lipsire ilicită și intenționată de viață a unei persoane, obiectul juridic special al infracțiunii constituindu-l relațiile sociale referitoare la dreptul la viață. În sensul Convenției și al legislației naționale, titular al dreptului la viață este persoana care s-a angajat în procesul de naștere, momentul final fiind moartea biologică a ei.

Obiectul material îl reprezintă corpul persoanei, privit ca o totalitate de funcții și procese organice, care mențin individul în viață.

Latura obiectivă a infracțiunii se realizează, în cele mai frecvente cazuri, prin acțiuni care pot să fie de diferită natură: fizice, chimice, psihice etc. De exemplu, omorul poate să fie realizat prin împușcături, otrăvire, înjunghiere, ardere, strangulare, aruncare de la înălțime, împingere sub roțile transportului, prin folosirea unor animale sau reptile, producerea de șocări psihice în scopul curmării vieții.

Omorul urmează a fi calificat ca săvârșit cu premeditare, dacă a fost plănuțit din timp, iar făptuitorul a conștientizat nu doar acțiunile pe care trebuie să le întreprindă, dar și rezultatul final al acestora.

Latura subiectivă a infracțiunii se realizează cu vinovăție manifestată prin intenție directă sau indirectă, motivul și scopul omorului urmând a fi stabilit în fiecare caz concret, deoarece influențează asupra calificării infracțiunii, evidențiază caracterul prejudiciabil al faptei, se iau în considerație la numirea și individualizarea pedepsei.

Subiect al infracțiunii poate fi orice persoană fizică, responsabilă, care a atins vârsta de 14 ani.

Cu referire la tentativa de infracțiune, instanța de apel menționează faptul, că sub aspect obiectiv, tentativa implică efectuarea unor acte care fac parte din latura obiectivă a infracțiunii începute, iar sub aspect subiectiv presupune caracterul intenționat al acestor acte. În funcție de gradul de realizare a tentativei, ea poate apărea în formă întreruptă (neconsumată) sau în formă consumată.

Totodată, instanța de apel a arătat că nu poate fi reținut argumentul avocatului-apelant precum că, inculpatul nu a pregătit și nici nu a intenționat de a-l omorî pe victima Ibrian Vasile, or în rezultatul cercetării probelor prin prisma prevederilor art.101 Cod procedură penală se atestă faptul, că potrivit declarațiilor victimei acesta a indicat, că inculpatul a coborât din mașină și adresându-se către el cu cuvintele "ai crezut că nu voi trage în tine", totuși, a scos pistolul pe care îl avea din timp asupra sa și a tras în acesta. La fel, în confirmarea intenției inculpatului a reținut și acel fapt că a procurat arma cu o săptămână înainte de comiterea infracțiunii. Nu poate fi reținut nici motivul că inculpatul ar fi acționat în stare de afect combinată cu legitimă

apărare, or, nu s-a confirmat faptul că partea vătămată s-a îndreptat cu cuțitul spre inculpat, totodată nefiind stabilită la inculpat starea de afect.

Tot aici, instanța de apel a arătat că, după cum rezultă din însăși declarațiile inculpatului, urmează că, acesta după ce a discutat cu un cunoscut, care a refuzat să se salute cu el, a plecat spre s. Vulcănești, r-l Nisporeni, unde, la stația auto, a văzut partea vătămată. În continuare, el a parcat automobilul pe marginea carosabilului, vis-a-vis de stație, a coborât din automobil și l-a întrebat pe Ibrian Vasile de ce stârnește și aruncă vorbe murdare la adresa sa și i-a cerut să înceteze cu aceste vorbe, deoarece a fost înțelegerea să se adune toți țiganii pentru a se clarifica, iar mai apoi a comis infracțiunea.

De asemenea, instanța de apel a arătat că, inculpatul conștientizând că deține arma, personal văzând partea vătămată a staționat și a inițiat conflictul, după care a scos pistolul și a tras în organe vitale, deci intenția fiind prezentă până la conversația avută cu partea vătămată, în caz contrar, putea să se deplaseze fără a opri.

Instanța de apel a notat că, nu poate fi reținută nici invocarea apărătorului de comitere de către clientul său a infracțiunii în stare de legitimă apărare, or, potrivit art.36 alin.(2) Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane și împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Sumând cele indicate supra, instanța de apel a respins poziția apărătorului-apelant susținută de inculpatul Scripcaru Vladimir că nu a comis infracțiunea incriminată în baza art.27, 145 alin.(2) lit. a) Cod penal, considerând-o ca una de apărare în scopul eschivării de la pedeapsa și răspunderea penală.

7.2. Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a arătat că, la stabilirea pedepsei inculpatului Scripcaru Vladimir prima instanță a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin. (2), 75 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a ținut cont de gravitatea și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 Cod penal face parte din categoria celor excepțional de grave, forma vinovăției-intenția, personalitatea inculpatului-la locul de trai se caracterizează pozitiv, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținute faptul că pentru prima dată se atrage la răspundere penală și faptul, că are la întreținere un copil minor.

Ținând cont de circumstanțele expuse supra, de scopul pedepsei penale, personalitatea inculpatului, instanța de apel a apreciat ca fiind justă soluția primei instanțe că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate.

7.3. Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă soluția primei instanțe în partea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la inculpatul Scripcaru Vladimir a sumei de 30 000 lei (latura contestării sentinței de către Ibrian Vasile), or, suma solicitată de partea vătămată cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 500 000 lei este una exagerată în lumina jurisprudenței Republicii Moldova, totodată, pedeapsa stabilită inculpatului constituie o satisfacție morală pentru faptele comise de acesta.

8. Avocatul Babără Marian în numele inculpatului, în temeiul pct.6), 8) și

12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale, avocatul invocă argumente similare celor expuse în apel, suplimentar menționează că instanțelor de judecată le-au fost prezentate acte ce atestă condamnarea victimei Ibrian Vasile pentru infracțiunea de omor a unei persoane cu un cuțit, însă instanțele au ignorat și au lăsat fără nici o apreciere această circumstanță importantă a cauzei.

Totodată, apărarea evidențiază prevederile art.6§1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care plasează „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora sau constatarea sunt oare ele relevante pentru hotărârea sa. Aceeași situație a fost constatată de Curtea Europeană și în cauza Vetrenco c. Moldovei, Hotărârea din 18 mai 2010, prin care instanța internațională a condamnat Republica Moldova pentru încălcarea art.6§1 din Convenție, menționând că:” argumentele reclamantului nu pot fi considerate ca fiind nesemnificative sau incapabile să influențeze rezultatul procesului. Totuși, nu se observă din conținutul hotărârilor judecătorești naționale că aceste argumente ale reclamantului ar fi analizate într-un mod potrivit.

În continuare, avocatul reține că această situație este pe deplin aplicabilă și prezentei cauze, deoarece apărarea a invocat mai multe argumente și probe care atrăgeau ilegalitatea soluției pronunțate de prima instanță, iar instanța de apel a lăsat fără nici o apreciere aceste argumente, care sunt veridice și suficient de probate, nu s-au pronunțat asupra lor și nu le-a combătut, ignorând că ele determină imposibilitatea pronunțării soluției de menținere a sentinței.

Cu referire la calificarea eronată a acțiunilor inculpatului Scripcaru Vladimir, apărarea notează că, în speță, inculpatul a fost acuzat pentru comiterea tentativei la omor premeditat, adică acțiuni intenționate, îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului unei persoane care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

Consideră apărarea că, la caz, este lipsa laturii subiective a infracțiunii prevăzute la art.27,145 alin.(2) lit. a) Cod penal. La acest capitol, susține că conform doctrinei penale, în cazurile în care se exercită violența asupra victimei, dar se produce o lezare a integrității corporale sau a sănătății acesteia, apare problema distincției între tentativa de omor și una din infracțiunile contra sănătății persoanei. Această problemă se soluționează prin analiza laturii subiective, dar cu luarea în calcul a unor semne obiective ce țin de realizarea faptei. Astfel, tentativa de omor este posibilă în prezența intenției directe, nu și a celei indirecte. Dacă acțiunile au condus la vătămarea integrității corporale sau a sănătății, iar decesul victimei nu s-a produs din cauze independente de voința făptuitorului, atunci cele comise vor forma tentativa de omor (în cazul intenției directe) sau vătămarea intenționată gravă, medie sau ușoară - integrității corporale sau a sănătății (în cazul intenției indirecte - situație similară speței date).

Tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci când făptuitorul depune toate eforturile, pe

care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care, în realitate, au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Renunțarea de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a pregătirii de omorul intenționat sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii. Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale, în baza art.145 Cod penal dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă până la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea până la capăt a infracțiunii de omor intenționat, este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conține o altă infracțiune consumată (de exemplu, infracțiunea prevăzută la art.151,152 sau altele din Codul penal).

Deci, apărarea atestă în speță, din declarațiile inculpatului și a martorilor că se confirmă indubitabil că între el și partea vătămată a apărut o ceartă spontană, de asemenea, nu se confirmă nici intenția directă a inculpatului de a-l omori pe Ibrian Vasile, deoarece nu s-a pregătit din timp pentru a-i cauza leziuni acestuia, aplicându-i doar o singură împușcătură nu într-un organ de importanță vitală (cap sau inimă), după care a plecat de la fața locului, având posibilitatea de a mai produce și alte împușcături, dar pe care nu le-a mai produs, fiind speriat de ceea ce a făcut.

Prin urmare, avocatul susține că fapta săvârșită de Scripcaru Vladimir nu poate fi încadrată ca tentativă întreruptă (neterminată), deoarece acțiunea începută de inculpat nu a fost întreruptă de terțe persoane și ea putea fi continuată, pentru a-și produce efectul, precum și nefiind nici tentativa consumată, când acțiunea a început și a fost dusă până la capăt, dar nu s-a produs rezultatul, el fiind înlăturat din cauze ce nu depind de voința făptuitorului, deoarece nu s-a atentat asupra unui organ vital.

În plus, apărarea coroborând elementele teoretice cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată atestă că, acestea încearcă să insinueze că Scripcaru Vladimir ar fi procurat arma special pentru a-l omori pe Ibrian Vasile, însă se ignoră niște fapte certe, exprimate prin aceea că intrarea în posesie și proprietate a pistolului de către Scripcaru Vladimir a precedat o perioadă îndelungată de timp, de peste 3 luni, timp în care au fost depuse cereri, obținute autorizații, etc, legalizarea armei determina o ușurință la identificarea persoanei care a împușcat, dat fiind evidența specială deținută de poliție, care identifică armele și proprietarii în baza cartușelor împușcate. Or, este lesne de înțeles că dacă Scripcaru Vladimir intenționa să-l omoare, prin împușcare, pe Ibrian Vasile nu o făcea prin intermediul unui pistol înregistrate pe numele său, pentru a permite identificarea sa ca autor al acestei infracțiuni.

Mai mult, la data depunerii cererii de obținere a dreptului de port-armă, între inculpat și pretinsa parte vătămată nu existau relații ostile accentuate, care ar fi determinat intenția acestuia de a-l omori

Cu referire la prezența elementelor stării de afect în acțiunile inculpatului, anume insultele grave, adică cuvintele și acțiunile victimei, care, din punct de vedere moral, se consideră deosebit de insultătoare adresate de victimă inculpatului, dar și amenințările asupra fiicei inculpatului, l-au indus pe Scripcaru Vladimir într-o stare a psihicului, în care acesta, deși își dă seama de acțiunile sale, în mare măsură și-a pierdut controlul asupra propriilor sale acțiuni și capacitatea de a le conduce.

Este regretabil faptul că acuzarea dar și instanța nu au susținut intenția apărării

de a ordona o expertiză specializată, care ar fi răspuns la întrebarea concretă despre starea inculpatului în care a fost produsă împușcătura, dar un lucru e clar că aceasta stare nu era una obișnuită și normală, ci ea era dictată și afectată de insultele grave parvenite de la victimă, iar instanța trebuie să o i-a în considerație, dat fiind că ea este documentată prin alte probe, inclusiv prin declarațiile martorilor și cele a victimei, însă cerem instanței de apel numirea unei atare expertize specializate.

Cu referire la existența elementelor legitimei apărări în acțiunile inculpatului, apărarea enunță că inculpatul cunoștea cert că victima anterior a mai săvârșit omor cu cuțitul, iar aceasta s-a demonstrat și prin sentința irevocabilă a instanței de judecată din Federația Rusă din 1994, anexată la dosar, confirmat personal de victimă în ședința de judecată, inclusiv în instanța de apel.

Apărarea relevă că, prezența cuțitului la victima Ibrian Vasile a fost confirmată și de martorii oculari Axenti Gheorghe, Sicorschii Serghei și Sicorschii Svetlana, care au indicat asupra cuțitului încă la etapa urmăririi penale. În mod surprinzător instanțele de judecată ignoră aceste probe și le apreciază total eronat, fiind evidentă încălcarea dreptului la apărare a recurentului, atât timp cât probe favorabile lui nu sunt luate în considerație de instanța de judecată, ce a acționat doar cu scopul de a-l condamna pe acesta.

În acest sens, apărarea apreciază că îndreptarea spre inculpat de către victimă cu un cuțit, în toiu unei certe, însoțită de amenințarea din partea lui Ibrian Vasile cu aplicarea cuțitului, precum și cunoașterea despre faptul că anterior pretinsa victimă a mai aplicat cuțitul în privința persoanelor și a fost condamnat pentru această infracțiune, a fost întemeiat percept de Scripcari Vladimir ca fiind un atac direct, iminent, material și real.

Contracararea acestui atac s-a efectuat printr-o modalitate ce nu depășește limitele atacului - prin efectuarea unei singure împușcături în direcția atacatorului, cu scopul de a curma acel atac și a-și apăra viața și integritatea sa fizică. Scripcari Vladimir nu a mai întreprins și alte acțiuni, nu a efectuat o altă împușcătură, ci fiind sub imperiul retrăirilor sufletești, deoarece pentru prima dată a efectuat o împușcătură în direcția unei persoane, iar aceasta este un șoc pentru orice om normal, văzând că atacul a fost întrerupt, a părăsit imediat locul faptei!

Consideră că, calificarea este una vădit eronată a pretinsei fapte imputate recurentului, deoarece acuzarea nu a demonstrat existența unei intenții la săvârșirea nici a infracțiunii de omor și nici a celei de cauzare a leziunilor grave, situație ce contravine prevederilor art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

În final, apărarea reține că legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea bănuțitului, învinuitului, inculpatului.

9. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit reține că, avocatul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.6), 8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Așadar, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

Verificând criticele expuse de titularul recursului, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, judecând apelul, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, inter alia, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-au admis erori de drept prescrise de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod

de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit evidențiază faptul că, potrivit prevederilor art.113 alin.(1), (2) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Astfel, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții descriptive a deciziei instanței de apel se deduce că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă că, instanța de apel în motivarea deciziei expune considerentele teoretice privind gradul de realizare a tentativei (întreruptă sau consumată), însă nu a adus claritate asupra cazului din speță (cum este individualizată tentativa la caz).

De asemenea, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind confuză poziția instanței de apel privind atribuirea calificativului „omor săvârșit cu premeditare”. Or, instanța de apel în acest sens a reținut doar declarațiile părții vătămate Ibrian Vasile, precum și faptul că inculpatul Scripcaru Vladimir a procurat arma din care a efectuat tragerea cu o săptămână înainte de săvârșirea infracțiunii.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs evidențiază că instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor aduse de către partea apărării, precum că „intrarea în posesie și proprietate a armei de către Scripcaru Vladimir a precedat o perioadă îndelungată de timp, de peste 3 luni, timp în care au fost depuse cereri, obținute autorizații, etc, iar legalizarea armei determina o ușurință la identificarea persoanei care a împușcat, dat fiind evidența specială deținută de poliție, care identifică armele și proprietarii în baza cartușelor împușcate. Or, este lesne de înțeles că dacă Scripcaru Vladimir intenționa să-1 omoare, prin împușcare, pe Ibrian Vasile nu o făcea prin intermediul unui pistol înregistrat pe numele său, pentru a permite identificarea sa ca autor al acestei infracțiuni privind deținerea armei în limitele legale. Mai mult, la data depunerii cererii de obținere a dreptului de port-armă, între inculpat și pretinsa victimă nu existau relații ostile”.

Totodată, Colegiul penal subliniază și faptul că instanța de apel nu a făcut claritate asupra circumstanțelor de fapt privind prezența cuțitului la victima Ibrian Vasile, în virtutea faptului că martorii oculari Axenti Gheorghe, Sicorschii Serghei și

Sicorschii Svetlana, care au fost preveniți de răspundere penală pentru declarații false, au confirmat prezența cuțitului la victimă.

În acest sens, Colegiul penal lărgit evidențiază că, prin formulări generale și abstracte invocate în decizia recurată, instanța de apel nu s-a expus la chestiunile de fapt și de drept importante la soluționarea cauzei, iar prin această inactivitate instanța de apel a provocat o stare de incertitudine și neclaritate cu privire la soluția adoptată.

În plus, Colegiul penal lărgit reține că lecturând materialele cauzei penale, raportând cererea de apel declarată de avocatul Babără Marian în numele inculpatului la conținutul, argumentele și motivarea cuprinsă în decizia instanței de apel constată că, instanța de apel nu s-a expus argumentat, fără a lăsa loc de interpretări asupra motivelor esențiale invocate în apel. Or, instanța de apel urma să dea o apreciere chestiunilor importante semnalate de către apărare, privind calificarea acțiunilor săvârșite de inculpatul Scripcaru Vladimir.

Prin urmare, argumentele enunțate constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (hotărârea Ruiz Torija versus Spania), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (hotărârea Moreira Ferreira versus Portugalia).

Tot în acest context, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Astfel, motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Mai mult, instanța de recurs reține că, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit cărora pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 417-418 Cod de procedură penală, prin ce s-a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.

6), 12) Cod de procedură penală.

Sub acest aspect, la caz, Colegiul Penal lărgit atestă că, instanța de apel a comis erori de drept, ce nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.9 al prezentei decizii.

10. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Babără Marian în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Scripcaru Vladimir xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 29 aprilie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie